

**MINISTERUL SĂNĂȚII
CENTRUL NAȚIONAL DE PERFEȚIONARE ÎN DOMENIUL SANITAR
BUCUREȘTI**

CURRICULUM DE PREGĂTIRE

ÎN SPECIALITATEA

PROTETICĂ DENTARĂ

CNPDS

**Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Centrului Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar București**

1 Definiție

În sensul medicinei dentare, protetica tratează metodele de restaurare morfo-funcțională și estetică a aparatului dento-maxilar (ADM) cu ajutorul unor proteze biocompatibile. Tipul structurilor restaurate determină delimitarea a două sub-domenii distincte: protetica dentară și protetica maxilo-facială; prima abordează restaurarea arcadelor dento-alveolare, iar cea de-a doua protezarea altor structuri maxilo-faciale. La rândul său, protetica dentară este divizată didactic și metodologic, în trei domenii: protetica dentară fixă, protezarea mobilizabilă a edentațiilor parțiale și protezarea mobilizabilă a edentațiilor totale.

Între acestea există zone de interferență determinate pe de o parte de împrumutarea unor caracteristici constructive între diferite tipuri de proteze dentare și pe de altă parte de răspândirea tot mai largă a implanturilor dentare – care prezintă adesea suprastructuri protetice cu caracteristici „hibride”. Specificul și extinderea pe care au căpătat-o implanturile dentare au dus chiar la descrierea unei a patra subdiviziuni a proteticii dentare – protetica pe implanturi. Protezele dentare sunt în general piese rigide, realizate în afara cavității bucale, cu ajutorul laboratorului de tehnică dentară.

De asemenea, studiul raporturilor (mandibulo-maxilare) de ocluzie, al funcționalității și patologiei acestora este abordat într-o formă sistematică tot în cadrul proteticii dentare, întrucât:

- tratamentele protetice, prin definiție ireversibile și deseori, costisitoare – trebuie aplicate numai după o temeinică analiză ocluzală care să depisteze eventualele abateri de la normal, funcțional, în vederea eliminării lor;
- orice tratament dentar și în primul rând cel protetic modifică morfologia ocluzală, relațiile ocluzale funcționale putând fi și ele modificate negativ; simptomele ce pot apărea în aceste cazuri sunt situate de multe ori la distanță de locul unde s-a aplicat piesa protetică, iar rezolvarea lor terapeutică devine, în timp, din ce în ce mai dificilă;
- fiabilitatea tratamentului protetic poate fi deficitară tocmai din cauza nerespectării cerințelor funcționale ocluzale.

Există, pe de alta parte, o strânsă interdependență între protetică și celelalte discipline clinice ale medicinei dentare:

- patologia orală și radiologia dentară oferă instrumente fundamentale pentru diagnostic și evaluare a lucrărilor protetice;
- parodontologia oferă mijloacele terapeutice care se adresează suportului majorității protezelor dentare. Interacțiunea dintre protezele dentare și parodonțiul dinților restanți reprezintă un domeniu „de graniță” de mare interes pentru ambele specialități
- odonto-stomatologia restauratoare, endodonția și protetica dentară trebuie să răspundă, împreună, la două întrebări fundamentale din punct de vedere practic:
 - care este limita de conservabilitate pe arcade a dinților cu distrucții coronare / radiculare severe?
 - care este granița terapeutică dintre restaurările prin obturații – prin tehnici directe intraorale, cu materiale introduse în general în stare plastică la nivelul dinților afectați și protezele fixe unitare?
- ortodonția oferă pe de o parte alternative terapeutice pentru protetica dentară cât și soluții de optimizare a suportului, esteticii, fiabilității etc., ale protezelor dentare. În sens invers, protezele dentare pot rezolva unele anomalii de poziție ale dinților sau pot stabiliza uneori rezultatele tratamentului ortodontic.
- chirurgia dento-alveolară și parodontală oferă la rândul său, în afara agregărilor protetice pe implante de care aminteam mai sus, din ce în ce mai larg indicate și mijloace terapeutice pentru ameliorarea funcțională și estetică a restaurărilor protetice.
- chirurgia maxilo-facială și ortognatică utilizează adesea mijloace protetice pentru restaurarea defectelor și/sau stabilizare postoperatorie.

Pregătirea medicilor dentiști în specialitatea protetică dentară se desfășoară în cadrul unităților de învățământ superior acreditate de Ministerul Sănătății și Ministerul Educației, Cercetării și Inovării pentru pregătirea medicilor rezidenți.

Pregătirea teoretică și practică se va desfășura sub îndrumarea directă a profesorului /șefului de catedră (director de program), cu ajutorul unei echipe de cadre didactice normate în acest sens, prin statul de funcțiuni.

La încheierea fiecărui an de stagiul se vor verifica cunoștințele acumulate printr-un examen. Accesul în examen este condiționat de activitatea practică depusă și documentată, precum și de participarea la cursuri și seminarii.

La finalul celor 3 ani de stagiul pregătirea se va încheia printr-un examen final constând în 4 probe distincte care să dovedească pregătirea teoretică, pregătirea practică și activitatea clinică. În urma acestui examen, medicul rezident primește titlul de medic specialist.

Fiecare an de rezidențiat cuprinde 225 de ore didactice (curs și seminarii) sub îndrumarea cadrelor didactice din școlile de medicină dentară acreditate de Ministerul Sănătății și Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, sub conducerea unui profesor/șef de catedră (director de program).

2 Durata rezidențiatului: 3 ani

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, înafara cărora sunt prevăzute și 40 – 50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiul și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiul (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

Cursuri teoretice și seminarii obligatorii care se vor desfășura în paralel cu stagiul clinic:

Programul academic se bazează pe un timp de 48 săptămâni/an și 35 ore/săptămână, în total 5040 de ore în 3 ani.

Împărțirea celor 5040 de ore se face astfel:

Activități realizate sub îndrumare (63 %)	
Ore de activitate clinică / practică	2160 ore
Planificarea tratamentelor	150 ore
Evaluarea intermediară și postterapeutică a cazurilor tratate	150 ore
Cursuri și seminarii, pe grupe de lucru	675 ore
Participarea alături de medicii rezidenți la demonstrații clinice / practice	150 ore
Consultații individuale, recomandări de cercetare	150 ore
Timp suplimentar pentru efectuarea lucrării de cercetare	1095 ore
Total	4530 ore
Studiu individual (37%)	
Analiza datelor pacienților necesare tratamentului	240 ore
Activități de cercetare, documentare din literatura de specialitate, pregătirea prezentării cazurilor, referatelor și a lucrărilor științifice	270 ore
Materii facultative inclusiv timpii suplimentari pentru cercetare teoretică individuală	770 ore
Total	1280 ore
TOTAL GENERAL	5040 ore

Programul propriu-zis va ocupa 85% din totalul de 5040 ore obligatorii, restul de 15% sunt prevăzute pentru materii facultative (770 de ore):

- cursuri extrauniversitare la sediul facultății sau în alte centre universitare
- acumularea unor cunoștințe clinice suplimentare prin cursuri practice girate de facultăți acreditate
- participarea la congrese și conferințe de specialitate, din specialități înrudite sau din specialități de suport diagnostic și/sau terapeutic

La sfârșitul fiecărei etape de pregătire (cel puțin o dată pe an), va avea loc o evaluare a cunoștințelor și deprinderilor practice acumulate, iar toate activitățile realizate vor fi înregistrate în carnetul de stagiu (log book)

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite (CFU).

3 Structura stagiilor de pregătire în rezidențiat

Etapa inițială include angajarea și luarea în evidență, rezolvarea problemelor social-administrative și fixarea planului de activitate.

Stagiul clinic de protetică dentară se desfășoară pe parcursul întregii perioade de 3 ani, de pregătire în rezidențiat și se desfășoară în cadrul catedrei de Protetică Dentară.

Stagiile practice și cursurile-conferință sunt grupate astfel:

- Protetică dentară 20.5 luni, format din 3 module: în anul I – 9 luni, în anul al II-lea, de 3 luni și în anul al III-lea, de 8.5 luni
- Endodonție 1 lună
- Parodontologie 1 lună
- Tehnologia protezelor și materiale dentare 3 luni, format din 2 module: în anul I – de o lună și în anul al II-lea – de 2 luni
- Ortodonție 1 lună
- Pedodonție 1 lună
- Odontoterapie restauratoare 2 luni
- Chirurgie dento-aleveolară 3 luni
- Patologie orală 1 lună
- Reabilitare orală 2 luni
- Bioetică 0.5 luni

Ordinea de rotație a stagiilor în rezidențiat

Anul I

1. Endodonție 1 lună
2. Parodontologie 1 lună
3. Protetică dentară (I) 9 luni
4. Tehnologia protezelor și materiale dentare (I) 1 lună

Anul II

5. Ortodonție 1 lună
6. Pedodonție 1 lună
7. Odontoterapie restauratoare 2 luni
8. Chirurgie dento-aleveolară 3 luni
9. Protetică dentară (II) 3 luni
10. Tehnologia protezelor și materiale dentare (II) 2 luni

Anul III

11. Patologie orală 1 lună
12. Protetică dentară (III) 8.5 luni
13. Reabilitare orală 2 luni
14. Bioetică 0.5 luni

Disciplinele în cadrul cărora se desfășoară orele didactice obligatorii sunt cele de mai jos:

An	Modul	Catedra / Disciplina	Luni	Ore
I	1. Endodonție	Endodonție	1	19
	2. Parodontologie	Parodontologie	1	19
	3. Protetică dentară (I)	Protetică dentară	9	169
	4. Tehnologia protezelor și materiale dentare (I)	Tehnologia protezelor și materiale dentare	1	18
	5. Ortodonție	Ortodonție și ortopedie dento-facială	1	19
	6. Pedodonție	Pedodonție	1	19
	7. Odontoterapie restauratoare	Odontoterapie restauratoare	2	37
II	8. Chirurgie dento-aleveolară	Chirurgie orală și maxilo-facială, anesteziologie și sedare în medicina dentară	3	56
	9. Protetică dentară (II)	Protetică dentară	3	56
	10. Tehnologia protezelor și materiale dentare (II)	Tehnologia protezelor și materiale dentare	2	38
	11. Patologie orală	Patologie orală	1	19
III	12. Protetică dentară (III)	Protetică dentară	8,5	158
	13. Reabilitare orală	Reabilitare orală	2	38
	14. Noțiuni de bioetică și legislație	Medicină legală	0,5	10
TOTAL			36	675

Barem de promovare

Anul I	Endodonție	Examen scris Prezentare de caz Examen practic
	Parodontologie	
	Protetică dentară	Examen scris Prezentare de caz Examen practic Barem practic
	Tehnologia protezelor și materiale dentare	
Anul II	Ortodonție	Examen scris Prezentare de caz Examen practic
	Pedodonție	
	Odontoterapie restauratoare	Examen scris Prezentare de caz Examen practic Barem practic
	Chirurgie dento-aleveolară	
	Protetică dentară	
	Tehnologia protezelor și materiale dentare	
Anul III	Patologie orală	Examen scris Prezentare de caz Examen practic
	Protetică dentară	
	Reabilitare orală	Examen scris Prezentare de caz Examen practic Barem practic
	Bioetică	

4 Programul de activitate, teoretică și practică pe ani de pregătire:

se vor desfășura în paralel cu stagiul clinic

Anul I

4.1.1.1 Endodonție, 1 lună, 19 ore didactice cursuri

1. concepte curente în endodonție 6 ore

2. restaurarea dinților cu tratament endodontic 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 11 ore

4.1.1.2 Parodontologie, 1 lună, 19 ore didactice

cursuri

1. Distribuția, ecologia și potențialul patogen al florei microbiene orale, patogenitatea plăcii microbiene 2 ore

2. concepte curente în parodontologie 4 ore

3. interacțiunea dintre parodonțiu și restaurările protetice 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 11 ore

4.1.1.3 Protetică dentară (I), 9 luni, 169 de ore didactice

Protezare fixă pe dinți naturali și implanturi dentare, 4 luni, 75 de ore didactice

cursuri

1. examinarea pacientului în protetica fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

2. examene paraclinice uzuale în protezarea fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

3. principii ocluzale în protezarea fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

4. planul de tratament în protetica fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

5. tratamentul preparator în protetica fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

6. principii generale ale preparațiilor pentru protezarea fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

7. coroana de acoperire total metalică 2 ore

8. tipuri particulare de coroane dentare, pentru cazuri complexe 6 ore

9. restaurarea dinților cu tratament endodontic 2 ore

10. amprentarea în protezarea fixă, pentru cazuri complexe 2 ore

11. protezarea provizorie, pentru cazuri complexe 2 ore

12. proba, adaptarea și fixarea protezelor fixe, în cazuri clinice complexe 2 ore

13. tehnici clinice uzuale în protezarea agregată pe implanturi. 4 ore

14. metode statistice bio-medicale, valoarea studiilor epidemiologice pentru decizia terapeutică în protetica dentară 4 ore

15. Aspecte ale motivării pacienților și influența acestora asupra tratamentului protetic 2 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare fixă; transferul relațiilor mandibulo-maxilare de ocluzie trebuie să se facă utilizând un arc facial, iar montarea modelelor trebuie să se realizeze cu un articulador semi- sau total adaptabil
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare agregată pe implanturi
- un referat din literatura de specialitate

Protezare totală, 2 luni, 38 de ore didactice

cursuri

1. tehnici clinice de realizare a protezelor totale, în cazuri complexe 18 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare, un caz de protezare imediată și un caz de căptușire/rebazare
- un referat din literatura de specialitate

Protezare parțială mobilizabilă, 3 luni, 56 de ore didactice

cursuri

1. edentația parțială – epidemiologie, fiziopatologie, terminologie – pentru cazuri complexe 2 ore
2. proteza parțială mobilizabilă – caracteristici generale, pentru cazuri complexe 2 ore
3. biomecanica protezelor parțiale, pentru cazuri complexe 2 ore
4. design-ul protezei parțiale scheletate, pentru cazuri complexe 6 ore
5. diagnosticul și elaborarea planului de tratament pentru proteze parțiale mobilizabile, în cazuri complexe 2 ore
6. tratamentul preparator pentru proteze parțiale mobilizabile, pentru cazuri complexe 2 ore
7. prepararea dinților stâlpi 2 ore
8. amprentarea pentru proteze parțiale mobilizabile 2 ore
9. inserția și adaptarea protezelor parțiale mobilizabile 2 ore
10. căptușirea și rebazarea protezelor parțiale mobilizabile, reparația și completarea protezelor parțiale mobilizabile 2 ore
11. proteze parțiale mobilizabile provizorii 2 ore

activitate practică / seminar

stagiu clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 4 cazuri clinice diferite de protezare parțială mobilizabilă, dintre care unul să reprezinte un caz de căptușire / rebazare
- un referat din literatura de specialitate

4.1.1.4 Tehnologia protezelor și materiale dentare, 1 lună, 18 ore didactice **cursuri**

1. Proceduri de laborator uzuale în protezarea fixă. 4 ore
2. Tehnici de laborator uzuale pentru realizarea protezelor totale. 2 ore
3. Etape de laborator uzuale pentru realizarea protezelor parțiale mobilizabile 2 ore
4. Tehnici de laborator uzuale în protezarea agregată pe implanturi. 2 ore

activitate practică / seminar

stagiu clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator pentru cel puțin 2 coroane dentare; transferul relațiilor mandibulo-maxilare de ocluzie trebuie să se facă utilizând un arc facial, iar montarea modelelor trebuie să se realizeze cu un articulador semi- sau total adaptabil
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare parțială mobilizabilă scheletată
- medicul rezident trebuie să realizeze personal și să documenteze etapele de laborator parcurse pentru confecționarea unei coroane din cadrul unui tratament combinat fix-mobilizabil
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare agregată pe implanturi
- un referat din literatura de specialitate

Anul II

4.1.1.5 Ortodonție, 1 lună, 19 ore didactice **cursuri**

1. concepte curente în ortodonția adultului 4 ore
2. legătura dintre anomaliile dento-maxilare și tulburările cranio-mandibulare 2 ore

3. aspecte specifice ale tratamentului ortodontic în cadrul tratamentului combinat ortodontic – restaurator 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 10 ore

4.1.1.6 Pedodonție, 1 lună, 19 ore didactice

cursuri

1. concepte curente în tratamentul restaurator dentar la copil și adolescent 6 ore

2. particularități ale tratamentului protetic la copil și adolescent 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 11 ore

4.1.1.7 Odontoterapie restauratoare, 2 luni, 37 de ore didactice

cursuri

1. Metode indirecte de restaurare a leziunilor odontale coronare: coroane parțiale, inlay, onlay 8 ore

2. Metode indirecte de restaurare a leziunilor odontale coronare. 8 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice și a majorității etapelor de laborator în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de coroane parțiale sau incrustații
- un referat din literatura de specialitate

4.1.1.8 Chirurgie dento-alveolară, 3 luni, 56 de ore didactice

cursuri

1. Importanța afecțiunilor asociate pentru tratamentul restaurator dentar. 6 ore

2. fiziopatologia durerii, tehnici de anestezie și sedare 6 ore

3. Metode chirurgicale în tratamentul protetic. 6 ore

4. Refacerea chirurgicală a defectelor osoase de la nivelul osului alveolar. 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 36 ore

barem practic

- realizarea și documentarea etapelor clinice ale următoarelor intervenții:
 - Extracții alveoloplastice cu protezare imediată 2
 - Gingivectomie / gingivoplastie: 4
 - Intervenții chirurgicale proprotetice: 3
 - mucoasa subțire
 - creasta gingivală balantă
 - fibromatoză tuberozitară
 - hiperplazie epitelio-conjunctivă
 - deficiențe ale frenurilor labiale sau linguale
 - bride vestibulare și paralinguale
 - îngustarea zonei de mucoasă fixă (adânciri de șanțuri vestibulare sau paralinguale)
 - regularizări de creastă
 - plastii de adiție în atrofii de creastă cu materiale osteoinductoare
- referat din literatura de specialitate

4.1.1.9 Protetică dentară (II), 3 luni, 56 de ore didactice

Gnatologie clinică

cursuri

1. concepte ocluzale utilizate în protetica dentară. 26 de ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor analizei ocluzale inițiale și postterapeutice în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de protezare fixă și 2 cazuri de protezare combinată, în care a fost necesară reconstrucția stopurilor ocluzale și modificarea dimensiunii verticale de ocluzie (1 caz)
- un referat din literatura de specialitate

4.1.1.10 Tehnologia protezelor și materiale dentare (II), 2 luni, 37 de ore didactice
Tehnici de laborator pentru modelarea ocluzală funcțională a restarurilor protetice, 1 lună, 18 ore didactice

cursuri

1. modelajul ocluzal al lucrărilor protetice 4 ore
2. utilizarea articuloarelor semi- și total – adaptabile în cadrul etapelor tehnice de realizare a protezelor dentare . 4 ore

activitate practică / seminar

stagiu clinic

barem practic

- documentarea etapelor tehnice de realizare a modelajului ocluzal în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare fixă, folosind un articulador semi – sau total – adaptabil
- un referat din literatura de specialitate

Biomateriale, 1 lună, 19 ore didactice

cursuri

1. biomateriale și tehnologii restauratorii contemporane 8 ore

activitate practică / seminar

demonstrații practice, recenzii ale literaturii de specialitate 11 ore

Anul III

4.1.1.11 Patologie orală, 1 lună, 19 ore didactice
cursuri

1. Mecanisme de apărare față de factori exogeni, ale sistemului imunitar. 2 ore
2. Potențialul autodistructiv al sistemului imunitar. 2 ore
3. Afecțiuni cu potențial de malignizare și afecțiuni premaligne orale 2 ore
4. Alergii nespecifice ale cavității orale 2 ore
5. Metode de diagnostic precoce în tumorile maligne orale 2 ore

activitate practică / seminar

prezentări de caz, recenzii ale literaturii de specialitate 9 ore

4.1.1.12 Protetică dentară (III), 8.5 luni, 158 de ore didactice

Principii estetice în protetica dentară, 2 luni, 37 de ore didactice

cursuri

1. principii estetice în protezarea fixă și restaurări protetice ancorate pe implanturi, fațete vestibulare. 12 ore
2. principii estetice în protezarea mobilizabilă 4 ore

activitate practică / seminar

stagiu clinic

barem practic

- realizarea și documentarea problemelor și rezultatului estetic în cel puțin 4 cazuri diferite de protezare fixă în zona frontală, dintre care cel puțin două cazuri de fațete ceramice
- realizarea și documentarea clinică a cel puțin 2 cazuri diferite de protezare pe implanturi în zona frontală

Principii diagnostice și terapeutice la pacienții cu tulburări temporo-mandibulare și sindroame algice oro-faciale, 2 luni, 37 de ore didactice

cursuri

1. noțiuni de embriologie a structurilor aparatului dento-maxilar și importanța clinico-terapeutică 2 ore
2. noțiuni de anatomie clinică a determinantilor ocluziei dentare, în raport cu funcția normală și patologică a aparatului dento-maxilar 2 ore
3. funcția neuro-motorie a sistemului stomatognat 2 ore
4. deglutiția, fonația, funcția gustativă. 2 ore
5. examinarea clinică și paraclinică a pacienților cu tulburări temporo-mandibulare și sindroame algice oro-faciale. 2 ore
6. diagnosticul tulburărilor temporo-mandibulare și algiilor oro-faciale. 2 ore
7. principii de control terapeutic al pacienților cu tulburări temporo-mandibulare și algiile oro-faciale 2 ore
8. Concepte curente privind caracteristicile psihologice pe grupe de vârstă, aplicabile în protetica dentară și pentru controlul terapeutic al tulburărilor temporo-mandibulare și sindroamelor algice oro-faciale 2 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea etapelor diagnostice și terapeutice în cel puțin 2 cazuri clinice de tulburări temporo-mandibulare sau sindroame algice oro-faciale
- un referat din literatura de specialitate

Supraproteze, 2 luni, 38 de ore didactice

cursuri

1. supraproteze totale pe dinți naturali și implanturi dentare 16 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea în cel puțin 4 cazuri diferite de supraprotezare totală, dintre care cel puțin unul, de supraprotezare agregată pe implanturi
- un referat din literatura de specialitate

Protezare parțială mobilizabilă cu sisteme speciale și proteze maxilo-faciale 2 1/2 luni, 46 de ore didactice

cursuri

1. Principiile protezării parțiale mobilizabile cu sisteme speciale. 16 ore
2. Proteze maxilo-faciale 10 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare parțială mobilizabilă cu sisteme speciale
- un referat din literatura de specialitate

4.1.1.13 Reabilitare orală, 2 luni, 38 de ore didactice

cursuri

1. abordarea multidisciplinară a reabilitărilor orale complexe 16 ore

activitate practică / seminar

stagiul clinic

barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor de lucru în cel puțin 2 cazuri clinice diferite, complexe, conform indexului de complexitate protetică

- un referat din literatura de specialitate
- 4.1.1.14 Bioetică, 2 săptămâni**

TEMATICĂ CURS (20 ore)

I. Introducere în Bioetică- 2 ore

1. Morala, etica, etica medicală- definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetică

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii- 2 ore

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc)

III. Relația medic-pacient I- 2 ore

1. Valori ale relației medic-pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic-pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate

IV. Relația medic-pacient II- 2 ore

1. Consimțământul informat
2. Confidențialitatea în relația medic-pacient
3. Relația medic-pacient minor
4. Acte normative care reglementează relația medic- pacient

V. Greșeli și erori în practica medicală- 2 ore

1. Definirea noțiunilor de greșeală și eroare
2. Culpă medicală- definire, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

VI. Probleme etice la începutul vieții- 2 ore

1. Liberertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VII. Probleme etice la finalul vieții- 2 ore

1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

VIII. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane- 2 ore

1. Donarea de organe de la cadavru
2. Donarea de organe de la persoana vie
3. Etica alocării de resurse în transplant

IX. Probleme etice în genetică și genomică- 2 ore

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

X. Etica cercetării pe subiecți umani- 2 ore

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală- discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării
6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

TEMATICA SEMINARIILOR

I. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică- 2 ore

II. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică - 2 ore

1. Jurământul lui Hipocrate- comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțelor acestuia în condițiile medicinei actuale

2. Alternative ale jurământului lui Hipocrate

3. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent

III. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă

2. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă

3. Rolul comunicării în relația medic-pacient

IV. Ilustrarea valorilor etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice - 2 ore

1. Accesul la îngrijirile de sănătate - discutare de cazuri

2. Drepturile pacienților - reglementare legislativă

3. Rolul comitetelor de etică din spitale

V. Exemplificarea noțiunilor de greșală și eroare în medicină prin cazuri concrete - 2 ore

1. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis

2. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis

3. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale

VI. Discutarea problemelor etice la începutului vieții pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

VII. Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

VIII. Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

IX. Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete- 2 ore

X. Discutarea problemelor etice în cercetarea pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete- 2 ore

5 Limitele de responsabilitate

La sfârșitul anului I de rezidențiat

- aplicarea procedurilor clinice și de laborator uzuale, utilizate în protezarea fixă
- aplicarea procedurilor clinice și de laborator uzuale, utilizate pentru realizarea protezelor totale
- familiarizarea cu conceptele ocluzale aplicate la realizarea protezelor totale.
- aplicarea procedurilor clinice și de laborator uzuale, utilizate pentru realizarea protezelor parțiale mobilizabile
- familiarizarea cu structura și funcționalitatea diferitelor componente ale protezelor parțiale mobilizabile
- familiarizarea cu tehnicile de supraprotezare
- familiarizarea cu tehnicile de protezare mobilizabilă imediată
- familiarizarea cu tehnicile de căptușire / rebazare a protezelor mobilizabile
- să poată realiza tehnici de modelare în ceară
- să poată realiza prepararea și realizarea coroanelor izolate din cadrul unor tratamente combinate fixe-mobilizabile
- familiarizarea cu utilizarea articulatorului semi-adaptabil, arcurilor faciale și cu conceptele ocluziei și articuloarelor semi – și total adaptabile
- familiarizarea cu tehnicile uzuale de realizare a restaurărilor protetice agregate pe implanturi dentare
- identificarea și elaborarea protocolului de lucru al unei teme de cercetare

Barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare fixă; transferul relațiilor mandibulo-maxilare de ocluzie trebuie să se facă utilizând un arc facial, iar montarea modelelor trebuie să se realizeze cu un articulator semi- sau total adaptabil
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare agregată pe implanturi
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare, un caz de protezare imediată și un caz de căptușire/rebazare
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 4 cazuri clinice diferite de protezare parțială mobilizabilă, dintre care unul să reprezinte un caz de căptușire / rebazare
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator pentru cel puțin 2 coroane dentare; transferul relațiilor mandibulo-maxilare de ocluzie trebuie să se facă utilizând un arc facial, iar montarea modelelor trebuie să se realizeze cu un articulator semi- sau total adaptabil
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare parțială mobilizabilă scheletată
- medicul rezident trebuie să realizeze personal și să documenteze etapele de laborator parcurse pentru confecționarea unei coroane din cadrul unui tratament combinat fix-mobilizabil
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare agregată pe implanturi
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare fixă
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator pentru cel puțin 2 coroane dentare; transferul relațiilor mandibulo-maxilare de ocluzie trebuie să se facă

utilizând un arc facial, iar montarea modelelor trebuie să se realizeze cu un articulator semi- sau total adaptabil

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 5 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare, un caz de protezare imediată și un caz de căptușire/rebazare
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare totală printre care trebuie să existe un caz de supraprotezare
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 4 cazuri clinice diferite de protezare parțială mobilizabilă, dintre care unul să reprezinte un caz de căptușire / rebazare
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare parțială mobilizabilă scheletată
- medicul rezident trebuie să realizeze personal și să documenteze etapele de laborator parcurse pentru confecționarea unei coroane din cadrul unui tratament combinat fix-mobilizabil
- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare agregată pe implanturi
- realizarea și documentarea completă a majorității etapelor de laborator într-un caz de protezare agregată pe implanturi

La sfârșitul anului II de rezidențiat

- realizarea examinării, diagnosticului și elaborarea planului de tratament integrat, interdisciplinar
- tratamentul prin protezări combinate, care includ restaurări protetice fixe, mobilizabile și agregate pe implanturi
- aplicarea unor concepte ocluzale diferite atât la protezarea fixă cât și cea mobilizabilă, să fie capabil să utilizeze înregistrările ocluzale pantografice și stereografice, a articuloarelor semi- și total adaptabile
- familiarizarea cu publicațiile științifice din protetica dentară și utilizarea acestora pentru a răspunde la probleme clinice/practice
- realizarea și prezentarea unei lucrări științifice

Barem practic

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice și a majorității etapelor de laborator în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de coroane parțiale sau incrustații
- realizarea și documentarea etapelor clinice ale următoarelor intervenții:
 - Extracții alveoloplastice cu protezare imediată 2
 - Gingivectomie / gingivoplastie: 4
 - Intervenții chirurgicale proprotetice: 3
 - mucoasa subțire
 - creasta gingivală balantă
 - fibromatoză tuberozitară
 - hiperplazie epitelio-conjunctivă
 - deficiențe ale frenurilor labiale sau linguale
 - bride vestibulare și paralinguale
 - îngustarea zonei de mucoasă fixă (adânciri de șanțuri vestibulare sau paralinguale)
 - regularizări de creastă
 - plastii de adiție în atrofii de creastă cu materiale osteoinductoare
- realizarea și documentarea completă a etapelor analizei ocluzale inițiale și postterapeutice în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de protezare fixă și 2 cazuri de protezare combinată, în care a fost necesară reconstrucția stopurilor ocluzale și modificarea dimensiunii verticale de ocluzie (1 caz)

- realizarea și documentarea completă a etapelor clinice și a majorității etapelor de laborator în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de coroane parțiale sau incrustații
- realizarea și documentarea completă a etapelor analizei ocluzale inițiale și postterapeutice în cel puțin 3 cazuri clinice diferite de protezare fixă și 2 cazuri de protezare combinată, în care a fost necesară reconstrucția stopurilor ocluzale și modificarea dimensiunii verticale de ocluzie (1 caz)
- documentarea etapelor tehnice de realizare a modelajului ocluzal în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare fixă, folosind un articulador semi – sau total – adaptabil

La sfârșitul anului III de rezidențiat

- familiarizarea cu publicațiile științifice din protetica maxilo-facială și cu tratamentul pacienților cu defecte maxilo-faciale de dezvoltare sau congenitale
- realizarea restaurărilor protetice ancorate pe implanturi
- tratamentul protetic al pacienților cu patologie complexă, asociată și multidisciplinară
- familiarizarea cu principiile diagnostice și terapeutice ale pacienților cu tulburări temporo-mandibulare și sindroame algice oro-faciale

Barem practic

- realizarea și documentarea problemelor și rezultatului estetic în cel puțin 4 cazuri diferite de protezare fixă în zona frontală, dintre care cel puțin două cazuri de fațete ceramice
- realizarea și documentarea clinică a cel puțin 2 cazuri diferite de protezare pe implanturi în zona frontală
- realizarea și documentarea etapelor diagnostice și terapeutice în cel puțin 2 cazuri clinice de tulburări temporo-mandibulare sau sindroame algice oro-faciale
- realizarea și documentarea în cel puțin 4 cazuri diferite de supraprotezare totală, dintre care cel puțin unul, de supraprotezare agregată pe implanturi
- realizarea și documentarea completă în cel puțin 2 cazuri clinice diferite de protezare parțială mobilizabilă cu sisteme speciale
- realizarea și documentarea completă a etapelor de lucru în cel puțin 2 cazuri clinice diferite, complexe, conform indexului de complexitate protetică

Evaluarea finală pentru obținerea titlului de medic specialist în specialitatea protetică dentară

La finalul celor 3 ani de stagiul pregătirea se va încheia printr-un examen final constând în 4 probe distincte care să dovedească pregătirea teoretică, pregătirea practică, activitatea clinică și o lucrare de cercetare realizată în timpul perioadei de pregătire a rezidențiatului. În urma acestui examen, medicul rezident primește titlul de medic specialist.

Documentarea baremului practic

Documentarea cazurilor va cuprinde:

- documentarea inițială : modele, bilanț radiologic (serie completă de radiografii retro alveolare sau ortopantomograma), fotografii intraorale frontal/lateral/lateral/max/mand; fotografii extraorale față repaus, față zâmbet și profil), fotografii ale modelelor (frontal anterior/frontal posterior/lateral/lateral)
- fotografii ale etapelor intermediare clinice și de laborator, care să ilustreze și să susțină prezentarea de caz
- documentarea finală: aceeași cu cea inițială; fotografiile intraorale trebuie realizate cel mai devreme la 2 luni de la aplicarea finală a restaurărilor protetice

Fotografiile digitale pentru documentarea cazurilor trebuie realizate personal de către medicul rezident

Descriere detaliată a cazurilor:

Diagnosticului și comentariului asupra cazurilor li se acorda o mare **importanță în cadrul discuției finale. De asemenea, o mare importanță se** acordă descrierii funcțiilor, esteticii faciale și modificărilor apărute în urma tratamentului. Medicul rezident are astfel posibilitatea

să exprime opinia sa, planurile pe care le-a făcut, soluțiile alternative și aprecierea rezultatului obținut. Se așteaptă de la acesta o limitare la esențial, la o prezentare concisă și clară.

Descrierea cazului va fi prezentată în 3 exemplare (original + 2 copii, cu excepția modelelor): în măsura posibilului, este recomandabilă și documentarea dispensarizărilor bianuale ulterioare

Toate cazurile trebuie să prezinte un bun rezultat funcțional și estetic. Excepții sunt permise atâta timp cât pot fi suficient motivate, mai ales pe baza situației de început a cazului și a posibilităților terapeutice.

Toate cazurile trebuie să fi fost planificate și tratate de către medicul rezident candidat la examenul de obținere a titlului de medic specialist de protetică dentară

Probă de prezentare de caz clinic

Probă practică

Examen teoretic

Limitele de responsabilitate ale medicului specialist în protetică dentară

- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să fie capabil să creeze, să organizeze și să conducă o echipă formată din personal medical și auxiliar, pentru rezolvarea problemelor diagnostice și terapeutice ale pacienților cu patologie restauratorie complexă.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să poată conduce cu profesionalism etapa de examinare, clinică și paraclinică a pacienților cu patologie restauratorie complexă.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să poată identifica așteptările pacientului în cazul unei patologii restauratorii complexe, ținând totodată cont de factorii psiho-sociali care influențează aceste așteptări.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să poată stabili o ordine a priorităților pentru opțiunile de tratament protetic, care răspunde nevoilor individuale ale fiecărui pacient, compatibile cu mijloacele restauratorii contemporane și cu o perspectivă integratoare asupra sănătății orale și generale.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să cunoască importanța afecțiunilor asociate sistemice asupra intervențiilor și rezultatelor tratamentului restaurator protetic complex.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să mențină și să administreze un mediu de lucru sigur în tratamentul pacienților cu patologie restauratorie complexă.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să cunoască științele biomaterialelor restauratorii dentare, posibilitățile și limitele de utilizare ale acestora.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să poată realiza restaurări protetice fixe, proteze parțiale mobilizabile, proteze totale, restaurări protetice agregate pe implanturi endosoase și proteze maxilo-faciale pentru pacienți cu grad de complexitate mare a patologiei restauratorii.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să urmărească o dezvoltare profesională continuă în scopul menținerii unui nivel înalt de competență clinică în domeniul proteticii dentare.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să-și cunoască și să-și recunoască propriile limitări în tratamentul protetic complex, să poată evalua raportul beneficiu – risc prezentat de opțiunile terapeutice restauratorii.
- Medicul specialist în protetică dentară trebuie să fie competent în evaluarea lucrărilor științifice de specialitate, în formularea unor probleme pertinente din punct de vedere științific, în formularea unor ipoteze de cercetare, în proiectarea unui experiment științific, în realizarea și comunicarea unei lucrări științifice de protetică dentară.

PROTETICĂ DENTARĂ

3 ANI

STAGII PRACTICE SI CURSURI CONFERINȚĂ

An	Modul	Luni
I	1. Endodonție	1
	2. Parodontologie	1
	3. Protetică dentară (I)	9
	4. Tehnologia protezelor și materiale dentare (I)	1
	5. Ortodonție	1
	6. Pedodonție	1
II	7. Odontoterapie restauratoare	2
	8. Chirurgie dento-aleveolară	3
	9. Protetică dentară (II)	3
	10. Tehnologia protezelor și materiale dentare (II)	2
III	11. Patologie orală	1
	12. Protetică dentară (III)	8,5
	13. Reabilitare orală	2
	14. Bioetică	0,5

	Anul I				Anul II						Anul III			
Stagiul	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.